

Του **Βασίλη Ζούμπου**

Μέλους της ΑΝΤΑΡΣΥΑ Φθιώτιδας

Περιφερειακού Συμβούλου με την Αριστερή Παρέμβαση
στη Στερεά Ελλάδα

Με αφορμή το τελευταίο άρθρο του σφου Γ. Ρούση ([“Προβληματισμοί προς αναποφάσιστους αριστερούς”](#)), αλλά με αίτιο τη δημόσια συζήτηση που διεξάγεται εντός και εκτός ΑΝΤΑΡΣΥΑ για τα πολιτικά επίδικα της περιόδου που διανύουμε αλλά και τη μετωπική συμπόρευση των αντι-ιμπεριαλιστικών, αντικαπιταλιστικών και αντι-ΕΕ δυνάμεων, καταθέτω τις παρακάτω σκέψεις.

Τον σφο Γιώργο Ρούση τον έχω σε μεγάλη εκτίμηση. Έτσι μου είναι δύσκολο και μόνο να προσπαθήσω να «απαντήσω» ή να «αντιπαρατεθώ» μαζί του ιδεολογικά, για θέματα τακτικής ή στρατηγικής. Γιατί θεωρώ ότι οι γνώσεις του και η πολιτική του εμπειρία σε σχέση με τις αντίστοιχες δικές μου δεν μπορούν να συγκριθούν. Γιατί αν συγκριθούν θα προκαλέσουν γέλιο. Δεν τα λέω αυτά από ταπεινοφροσύνη. Έτσι είναι στην πραγματικότητα. Γι’ αυτό, με σεβασμό και συντροφική πάντα διάθεση ήθελα να δημοσιοποιήσω αυτές τις σκέψεις.

Ο ΣΥΡΙΖΑ

Το ζήτημα τακτικής, το οποίο ο σφος Ρούσης αλλά και άλλοι σφοι της ΑΝΤΑΡΣΥΑ (βλ. Πέτρος Παπακωνσταντίνου, «Η μεγάλη πρόκληση», 2013), θεωρούν κομβικό στοιχείο που καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη σχέση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ με το ΣΥΡΙΖΑ είναι, εάν ιστορικά δικαιολογούμαστε να θεωρούμε ότι η μόνη συνταγή επιτυχίας για μια σοσιαλιστική επανάσταση είναι ο δρόμος της οκτωβριανής επανάστασης, ή είναι δυνατόν, πριν την κατάληψη της πολιτικής εξουσίας από μια εργατική επανάσταση, να δράσει επικουρικά προς τον σκοπό αυτό, μια αστική κυβέρνηση της επαναστατικής αριστεράς. Ακόμα και εάν δεχθούμε ότι δεν μπορεί κανείς να αποφανθεί με απόλυτη βεβαιότητα, ότι άλλα ιστορικά παραδείγματα «εφόδου προς τον ουρανό», πλην της οκτωβριανής επανάστασης, πέτυχαν ή απέτυχαν επειδή δεν ακολούθησαν επακριβώς τα βήματά της, το ζήτημα είναι ότι η περίπτωση ΣΥΡΙΖΑ, δεν έχει καμία σχέση με το δίλημμα αυτό.

Στην περίπτωση του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχουμε αυτό το δίλημμα. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι ένα κόμμα το οποίο προσπαθεί να ανατρέψει τον καπιταλισμό, και την ίδια στιγμή θεωρεί πως η ανάληψη της αστικής διακυβέρνησης μπορεί να τον βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι ένα κόμμα το οποίο θέλει να διαχειριστεί τον καπιταλισμό. Γι’ αυτό το λόγο, το ζήτημα που θέτουν πάντα καλοπροαίρετα – εκφράζοντας την ειλικρινή αγωνία τους για την έκβαση των αγώνων αυτής της ιστορικής περιόδου που διανύουμε – κάποιοι σύντροφοι, για την κάθε απόχρωσης «κριτική στήριξη» του ΣΥΡΙΖΑ, δεν έχει καμία αντιστοιχία με ιστορικά παραδείγματα στα οποία μαρξιστικά κόμματα κέρδισαν τις αστικές εκλογές και προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν αυτή τη νίκη, σαν ένα βήμα στη διαδικασία της ανατροπής του καπιταλισμού, ακόμα κι αν απέτυχαν.

Σε τούτη την κρίσιμη καμπή που διανύουμε, δεν πρέπει με κανένα τρόπο να «αθωνώσουμε» εκείνους που εντός ή εκτός ΣΥΡΙΖΑ, διατηρούν τις αυταπάτες τους για το τι είναι και τι θέλει ο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε βέβαια να υπονοούμε ότι έχει την οποιαδήποτε αξία μια «κριτική στήριξη» του ΣΥΡΙΖΑ, εάν αναλάβει την αστική διακυβέρνηση.

Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα αστικό κόμμα διαχείρισης. Είναι ένα κόμμα που έχει ξεκαθαρίσει και στον πιο «δύσπιστο» ότι θέλει να διαχειριστεί τον καπιταλισμό και την κρίση του. Ένα κόμμα που δεν θέλει να συγκρουστεί με τους δολοφόνους ιμπεριαλιστές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ, δηλαδή της Τρόικα, ούτε θέλει να συγκρουστεί με την ντόπια καπιταλιστική ολιγαρχία, με την διαπλεκόμενη παρασιτική ελληνική αστική, δηλαδή τους βιομήχανους, τους εφοπλιστές και τους τραπεζίτες. Είναι ξεκάθαρο πως είναι ένα κόμμα που δεν έχει ως στρατηγικό του στόχο τον σοσιαλισμό.

Εκείνοι οι αριστεροί αγωνιστές που βρίσκονται στον ΣΥΡΙΖΑ και ακόμα αυταπατώνται ότι το κόμμα τους μπορεί με κάποιο απροσδιόριστο και μαγικό τρόπο να κάνει κάποια στιγμή, πριν ή μετά την ανάληψη της αστικής διακυβέρνησης, μια θεαματική στροφή προς τα αριστερά, φέρουν πλέον ιστορικές ευθύνες. Ευθύνες διότι η παραμονή τους στον ΣΥΡΙΖΑ εγκλωβίζει ένα αγωνιστικό δυναμικό το οποίο μαζί με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ και άλλα εξωκοινοβουλευτικά κόμματα και συλλογικότητες, θα μπορούσαν εδώ και καιρό να οργανώνουν πολύ πιο αποτελεσματικά τις λαϊκές αντιστάσεις, όχι μόνο σε εργατικό-συνδικαλιστικό επίπεδο, αλλά κυρίως σε πολιτικό, και να προβάλλουν τις θέσεις της σύγκρουσης και εξόδου από Ευρώ και Ε.Ε. ως την αναγκαία συνθήκη για την αναχαίτιση της επίθεσης του κεφαλαίου προς το λαό.

Δεν είμαι θεωρητικά εξοπλισμένος να απαντήσω σε όλες τις αμείλικτες ερωτήσεις που προτάσσει η εποχή μας. Έχω αμφιβολίες για κάμποσα θέματα τακτικής. Παρ' όλα αυτά, κουβαλώ μέσα μου μια αδιαπραγμάτευτη πικρή αλήθεια, που μας έχουν διδάξει οι ματωμένοι αγώνες των λαών σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου: **Η αριστερά, ή θα είναι αντι-ιμπεριαλιστική και αντι-καπιταλιστική, ή δεν θα είναι αριστερά.** Και ο ΣΥΡΙΖΑ, δεν είναι ούτε ενάντια στον ιμπεριαλισμό, ούτε ενάντια στον καπιταλισμό. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι ένα αριστερό κόμμα. Είναι ένα κόμμα η ηγεσία του οποίου χρησιμοποιεί αδίστακτα και τυχοδιωκτικά το συναισθηματικό δέσιμο των αγωνιστών που ακόμα βρίσκονται στις τάξεις του, με τους αγώνες του χθες και με όλα τα δημοκρατικά και σοσιαλιστικά ιδεώδη της αριστεράς, για να αναλάβει τη διαχείριση της μνημονιακής εξαθλίωσης και του ίδιου του καπιταλισμού. Δεν πρέπει να έχουμε κανένα ενδοιασμό, καμία αυταπάτη: Εάν ο ΣΥΡΙΖΑ κερδίσει τις αστικές εκλογές θα εφαρμόσει όλες τις επιταγές της ΕΕ, του ΔΝΤ και της ντόπιας ολιγαρχίας, δηλαδή θα εφαρμόσει τα μνημόνια.

Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι ούτε το αντίστοιχο του ΠΑΣΟΚ του 1981. Είναι το ΠΑΣΟΚ του Σημίτη της περιόδου 1996-2004 και του Γιωργάκη του 2009. Σε όλα τα θέματα: στις κομβικές του επιλογές στην οικονομία, στην εξωτερική πολιτική, στο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα, στην κοινωνία.

Και μπορεί αυτό να ακούγεται ισοπεδωτικό, αλλά τα κόμματα κρίνονται από το τι πράττουν οι ηγεσίες τους και όχι από τις «καλές και αγαθές» προθέσεις μιας μερίδας της βάσης τους.

Εκτός όλων αυτών, υπάρχει και ένας μεγάλος κίνδυνος, τον οποίο πολλοί έχουμε επισημάνει από το 2012, και πολύ σωστά επισημαίνει και ο σφος Ρούσης στο πρόσφατο άρθρο του. Η συνεχής επίκληση του ονόματος της «Αριστεράς», από τον ΣΥΡΙΖΑ, οδηγεί σε κατασυκοφάντηση όλης της αριστεράς. Και δεν είναι μακριά ο καιρός που η κοινωνία θα στραφεί ενάντια σε όλη την αριστερά, όταν συνειδητοποιήσει ότι η πολιτική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ είναι κατ' ουσία η συνέχιση των μνημονίων και πως η πρόταση αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσής του. Και κάτι τέτοιο είναι πολύ πιθανό να στρέψει ένα μέρος του λαού προς το φασισμό.

Έγραφε η Ρόζα Λούξεμπουργκ πριν από εκατό χρόνια στο «Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση», απευθυνόμενη προφανώς σε αυτό που ονομάσαμε στον 20ο αιώνα «κεντροαριστερά» ή «σοσιαλδημοκρατία»: **«Όποιος κηρύσσεται υπέρ της νομοθετικής μεταρρύθμισης σ' αντικατάσταση και σε αντίθεση προς την κατάληψη της πολιτικής εξουσίας και της κοινωνικής ανατροπής, στην πραγματικότητα δεν επιλέγει έναν πιο ήρεμο, πιο ασφαλή και βραδύ δρόμο προς τον ίδιο σκοπό, αλλά έναν άλλο σκοπό...»**. Και είναι σαν η Ρόζα να τα έγραφε όλα αυτά σήμερα για την περίπτωση ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί τη μεταρρύθμιση και την επανάσταση δεν τις χωρίζει ένα στενό δρομάκι. Τις χωρίζει το χάος.

Για όλους τους παραπάνω λόγους λοιπόν, θεωρώ δύο φορές άδικη και δύο φορές ανταγωνιστική προς την ΑΝΤΑΡΣΥΑ την προτροπή του σφου Ρούση προς τους «αναποφάσιστους αριστερούς»: «Ας στηρίξουν λοιπόν όποιον θέλουν εκλογικά, αλλά παράλληλα καλούνται να συμμετέχουν και αυτοί σε μια μετεκλογική μετωπική αντισυστημική συμπόρευση». Διότι ουσιαστικά ο σφος Ρούσης προτρέπει τον κόσμο του αγώνα να μην στηρίξει την ΑΝΤΑΡΣΥΑ στις όποιες επερχόμενες εκλογές, και την ίδια στιγμή τον προτρέπει και μετά τις εκλογές να δημιουργήσει ένα ανταγωνιστικό πολιτικό σχέδιο, με τις ίδιες πολιτικές στοχεύσεις με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ

Δεν διατείνομαι ότι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι ένα πολιτικό υποκείμενο χωρίς αδυναμίες και παραλείψεις. Είναι όμως ένα απαραίτητο ενωτικό εγχείρημα της εξωκοινοβουλευτικής επαναστατικής αριστεράς, το οποίο έπρεπε να έχει δημιουργηθεί εδώ και πολλά χρόνια. Δεν ξέρω πως είναι τα πράγματα στην Αθήνα. Στην επαρχία όμως, η ύπαρξη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ έχει δώσει ένα πολιτικό σπίτι και μια πολιτική φωνή σε συντρόφους που είτε είχαν ιδιωτεύσει, είτε είχαν γίνει μια ακόμα αριστερή ουρά στον ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν πέρασα από τα ελληνικά πανεπιστήμια. Γι' αυτό μου φαίνεται τελείως ξένη η αντιπαλότητα και η αντιπάθεια που έχω ακούσει κατά καιρούς να εκφράζεται από και προς συντρόφους διαφορετικών κομμάτων εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, καθώς και από και προς συντρόφους άλλων κομμάτων της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς, που δεν συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Δεν υποτιμώ το γεγονός ότι υπάρχουν πολιτικές διαφωνίες μεταξύ των κομμάτων που απαρτίζουν την ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Ούτε υποτιμώ τις πολιτικές διαφωνίες των συντρόφων των κομμάτων που δεν συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Όμως, μου είναι αδιανόητη η έλλειψη εκτίμησης ή εμπιστοσύνης συντρόφου προς σύντροφο, διότι πάνω από όλα, η καθημερινή μου επαφή με το σύνολο της κοινωνίας μου υπενθυμίζει πως όσο κλισέ και αν ακούγεται η παρακάτω φράση, στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ «αυτά που μας ενώνουν είναι απείρως περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν». Και το ίδιο ισχύει και για τους συντρόφους της επαναστατικής αριστεράς που δεν συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Για να βάλω όμως και το χέρι «επί τον τύπον των ήλων», όσον αφορά τα «δικά μας» εσωτερικά ζητήματα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, θα ήθελα να πω πως κάποιες συνιστώσες της ΑΝΤΑΡΣΥΑ πρέπει να πάψουν να βλέπουν και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ αλλά και κάθε άλλο μετωπικό εγχείρημα, πρωτίστως ως ένα πεδίο στρατολόγησης και εγγραφής νέων μελών στο κόμμα τους και δευτερευόντως ως ένα ενωτικό πολιτικό εγχείρημα στους κόλπους της επαναστατικής αριστεράς. Πρέπει να πάψουν να βλέπουν την ΑΝΤΑΡΣΥΑ σαν ένα ευκαιριακό βραχύβιο μέτωπο και να την δούνε ως ένα μακροπρόθεσμο εγχείρημα. Και να καταλάβουν ότι τα ενωτικά εγχειρήματα εμπνέουν τον κόσμο. Και να καταλάβουν ότι υπάρχει πλέον κόσμος που θέλει να είναι μέλος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και όχι κάποιας εκ των συνιστωσών της. Και ότι μόνο κατακτώντας μια βαθύτερη ουσιαστική δημοκρατία, το εγχείρημα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει.

Τέλος, εφόσον θεωρούμε ότι μια ουσιαστική αλλαγή προς όφελος του λαού μπορεί να έρθει μόνο μέσα από ένα αναγεννημένο και ρωμαλέο εργατικό κίνημα, είναι απόλυτη ανάγκη να συγκροτηθεί επιτέλους ένα σταθερό και μόνιμο κέντρο εργασιακού αγώνα μέσα στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ που θα αποτελεί σημείο αναφοράς για την ίδια την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά πάνω από όλα θα συντονίζει και θα παρέχει υποστήριξη, συμβουλές και συντονισμό των αγώνων σε όλη τη χώρα. Κάτι τέτοιο βέβαια προϋποθέτει την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία μεταξύ των συνιστωσών, αλλά την ίδια στιγμή, εάν συγκροτηθεί, θα συμβάλει αποφασιστικά και στο βάθεμα αυτής της συνεργασίας. Και πρέπει επιτέλους να παραχθεί μαζικά ένα έντυπο ευκολοδιάβαστο, ολιγοσέλιδο, λαϊκό αλλά και ουσιαστικό, το οποίο θα εξηγεί το μεταβατικό μας πρόγραμμα με περισσότερη σαφήνεια, ώστε να μπορέσουμε να πείσουμε τον κόσμο ότι υπάρχει άλλος δρόμος, ότι η εξαθλίωση της ΕΕ και του ΔΝΤ δεν είναι μονόδρομος.

Η Μετωπική Συμπόρευση

Όσον αφορά το επίδικο της μετωπικής συμπόρευσης όλων των αντι-ιμπεριαλιστικών, αντικαπιταλιστικών και αντι-ΕΕ δυνάμεων, η οποία όλοι μας καταλαβαίνουμε ότι μπορεί να λειτουργήσει προωθητικά στην έκβαση των αγώνων που δίνουμε αυτή την περίοδο, ο κύριος λόγος για τον οποίο δεν έχει προς το παρόν προχωρήσει, είναι μια συγκεκριμένη πολιτική διαφωνία. Είναι η εκτίμηση κάποιων συντρόφων που συμμετείχαν στην προσπάθεια της μετωπικής συμπόρευσης, ότι μια μονοδιάστατη αναφορά στην έξοδο από την ευρωζώνη και το ευρώ, με παραπομπή της ανάγκης προβολής εξόδου από την ΕΕ και πολύ περισσότερο μιας συνολικής σύγκρουσης-αναστροφής με τις δυνάμεις του ντόπιου και ξένου κεφαλαίου, στο απώτερο απροσδιόριστο μέλλον, θα εξασφάλιζε μια ευρύτερη δημοφιλία από τα λαϊκά στρώματα που πλήττονται από την κρίση. Χωρίς να παραβλέψουμε το επίπεδο της συνείδησης και της αντίληψης του λαού προς τον οποίο απευθυνόμαστε στο εδώ και τώρα, χωρίς να παραβλέψουμε την ανάγκη για χρήση ενός απλού, λαϊκού αλλά και μεστόυ και συμπυκνωμένου πολιτικού λόγου όταν απευθυνόμαστε στο λαό, θα ήταν ένα μεγάλο πολιτικό ψέμα και μια τεράστια πολιτική υποχώρηση εάν ισχυριζόμασταν ότι η επίθεση του κεφαλαίου ενάντια στο λαό μπορεί να αναχαιτιστεί μόνο με την έξοδο από την Ευρωζώνη, και ότι η ποδηγέτηση του λαού από τη συμμετοχή της χώρας στην καπιταλιστική Ε.Ε., είναι ελάσσονος σημασίας ή δεν είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί την παρούσα στιγμή. Δευτερευόντως, οι κομματικές και προσωπικές αντιπάθειες και αγκυλώσεις του παρελθόντος από αυτούς που συμμετείχαν στις επαφές για την μετωπική συμπόρευση, έπαιξαν σίγουρα τον αρνητικό τους ρόλο, όπως άλλωστε συμβαίνει και εντός της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Η συνέχιση όμως της καπιταλιστικής κρίσης-ύφεσης και η διάψευση των όποιων προσδοκιών για «έξοδο» από αυτήν, η όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων στην περιοχή μας, η συνέχιση και η κλιμάκωση της επίθεσης του κεφαλαίου ενάντια στην εργατική τάξη, η ακόμα μεγαλύτερη αντιδραστικοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ευρωζώνης και η διαμόρφωση καθεστώτος μόνιμης επιτροπείας στα πλαίσια του Δημοσιονομικού Συμφώνου και των θεσμών και συνθηκών της ΕΕ, μας υπαγορεύει ένα καθήκον: Να επιμείνουμε στη θέση μας. Να μην υποχωρήσουμε σε πιο χλιαρές πολιτικές προτάσεις, να μην υποχωρήσουμε σε – θεωρητικά και μόνο – πιο «εύπεπτες» και πιο «δημοφιλείς» προτάσεις.

Διότι, το πρόβλημα της αριστεράς είναι η υπόκλιση στο κάθε φορά ανερχόμενο ρεφορμιστικό ρεύμα και τελικά η υποταγή της στο σύστημα. Το πρόβλημα της αριστεράς δεν ήταν ο δήθεν “σεχταρισμός” των εκάστοτε «μπολσεβίκων», με τον οποίο κατηγορούν οι ρεφορμιστές και οι «ρεαλιστές», εκείνους που διαλέγουν τον δρόμο της σύγκρουσης, της αναστροφής και της επανάστασης.

Το ζήτημα είναι αν θα μπορέσουμε να ριζοσπαστικοποιήσουμε την κοινωνική πλειοψηφία που δέχεται την επίθεση, αν θα μπορέσουμε να πείσουμε τους εργάτες, τους υπαλλήλους, τους αγρότες της υπαίθρου, και τις στρατιές των ανέργων (όλων των ηλικιών) που έχει δημιουργήσει η κρίση, ότι η επιβίωση της κοινωνίας αλλά ακόμα και αυτή η προσωπική τους βραχυπρόθεσμη επιβίωση εξαρτάται από μεγάλες πολιτικές συγκρούσεις και αναστροφές στο εδώ και τώρα, όπως η διπλή έξοδος από Ευρώ και ΕΕ.

Εκεί θα κριθεί η έκβαση της ταξικής σύγκρουσης της εποχής μας.

Στήριξη λοιπόν των ταξικών δυνάμεων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο κίνημα.
Και στήριξη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε όποιες εκλογές και αν προκύψουν.

ΠΗΓΗ: ΑΝΤΑΡΣΥΑ